

VOLILNA IN REFERENDUMSKA ZAKONODAJA - PRAVNI OKVIR

Pravni viri volilnega sistema so predpisi, ki urejajo vprašanja v zvezi z volitvami. Tu je na prvem mestu [Ustava Republike Slovenije](#) (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a), kajti vrsta vprašanj volilnega prava sodi v okvir ustavne ureditve.

Ustavne določbe prepuščajo podrobnejšo ureditev volilnega sistema zakonu. Zakone, ki urejajo volilni sistem, običajno imenujemo volilni zakoni, skupino teh zakonov pa [volilna zakonodaja](#). Gre za sklop zakonov, ki urejajo volitve v državni zbor, volitve v Evropski parlament, volitve predsednika republike, volilno in referendumsko kampanjo ter referendum in ljudsko iniciativo. Lokalne volitve so urejene s posebnim zakonom.

Nekatera podrobnejša, manj pomembna in zlasti tehnična vprašanja so urejena tudi v podzakonskih aktih vlade oziroma ministrstev. Pomemben pravni vir so tudi sodne odločbe, še posebej so pomembne odločbe Ustavnega sodišča.

Za učinkovito uveljavljanje volilne pravice je nujno, da je ustrezno evidentirana. V Sloveniji se uporablja kot osnova volilne evidence stalna evidenca volilne pravice, ki pa se kombinira z občasno volilno pravico. Evidenca je torej dvojna: stalna evidenca volilne pravice, ki se vodi v registru stalnega prebivalstva, ter evidenca volilne pravice z volilnimi imeniki, ki se sestavljajo za vsake volitve. Evidenca volilne pravice v Sloveniji je urejena z [Zakonom o evidenci volilne pravice](#) (Uradni list RS, št. 98/13), ki je v pristojnosti Ministrstva za notranje zadeve.

RAZPIS LOKALNIH VOLITEV REPUBLIKE SLOVENIJE 2018

Predsednik Državnega zbora RS je razpisal redne lokalne volitve v občinske svete in volitve županov. Akt o razpisu je objavljen v Uradnem listu RS, št. 48/2018 z dne 13. 7. 2018. Redne volitve v občinske svete in volitve županov bodo potekale v **nedeljo, 18. novembra 2018**. Za dan razpisa volitev, s katerim začno teči roki za volilna opravila, se šteje **ponedeljek, 3. september 2018**.

Državna volilna komisija (DVK) je na svoji spletni strani objavila navodila občinskim volilnim komisijam in rokovnik za izvedbo [volilnih opravil ter obrazce za kandidiranje za redne volitve v občinske svete in redne volitve županov](#).

Ministrstvo za javno upravo (MJU) je pristojno za sistemsko ureditev volilne zakonodaje. V

zvezi z izvajanjem Zakona o volilni in referendumski kampanji (ZVRK) je pristojno za izdajo neobvezujočih mnenj. Ureditev volilne kampanje po ZVRK je predstavljena [tukaj](#).

Najbolj pogosta vprašanja in odgovori v povezavi z ZVRK so objavljeni na tej [povezavi](#).

Za vprašanja glede Zakona o lokalnih volitvah je pristojna Služba za lokalno samoupravo MJU. Za več informacij kliknite [tukaj](#).

Pomembnejši datumi na podlagi ZVRK v povezavi z vodenjem volilne kampanje

Datum	Aktivnost	Pravna podlaga ZVRK
3.9.2018	Začetek volilnih opravil – MNZ objavi število volilnih upravičencev v posamezni lokalni skupnosti	8. odstavek 23. člena
3.10.2018	Skrajni rok za odprtje TRR s strani organizatorja volilne kampanje	1. odstavek 16. člena
18.10.2018	Skrajni rok, da se volilni komisiji lokalne skupnosti sporoči podatke o organizatorju in o TRR	2. odstavek 17. člena
19.10.2018	Začetek volilne kampanje	2. člen ZVRK
16.11.2018	Ob 24. uri zaključek volilne kampanje in začetek volilnega molka	2. člen ZVRK
3.12.2018	Skrajni rok za odstranitev plakatov in drugih oglaševalskih vsebin s plakatnih mest	1. odstavek 11. člena
3.12.2018	Državna volilna komisija in volilne komisije lokalnih skupnosti so dolžne posredovati podatke o organizatorjih volilne kampanje računskemu sodišču	5. odstavek 17. člena
18.3.2019	Skrajni rok za zaprtje TRR s strani organizatorja volilne kampanje	1. odstavek 16. člena
2.4.2019	Skrajni rok za posredovanje poročila o financiranju volilne kampanje na spletni portal AJPES	5. odstavek 18. člena

Možnosti in načini glasovanja na lokalnih volitvah

Predstavljamo možnosti oz. načine glasovanja, ki jih imajo volivci na izbiro: predvsem tudi glede alternativnih načinov in alternativnih terminov, ki so na voljo ob glasovanju na rednem volišču na nedeljo.

A) NA REDNEM VOLIŠČU

Kdaj: V nedeljo na dan glasovanja od 7. do 19. ure.

Kje: Lokacija volišča je zapisana na obvestilu Državne volilne komisije, ki ga po pošti dobimo na naslov stalnega bivališča.

B) PREDČASNO GLASOVANJE

Volivec lahko opravi glasovanje PREDČASNO, v tednu pred nedeljo, ki je določena kot dan glasovanja.

Kdaj: Vsaka občinska volilna komisija sama določi, katere dni bo potekalo predčasno glasovanje (praviloma torek, sreda in/ali četrtek od 7. do 19. ure)

Kje: Ne na rednem volišču, ampak na volišču za predčasno glasovanje. Obvestilo o sedežu volišča za predčasno glasovanje se objavi na sedežu OVK.

C) GLASOVANJE NA DOMU ZARADI BOLEZNI

Volivci, ki se zaradi bolezni ne morejo osebno zglasiti na volišču, kjer so vpisani v volilni imenik, lahko glasujejo pred volilnim odborom na svojem domu, če to *sporočijo občinski volilni komisiji najkasneje tri dni pred dnem glasovanja (81. člen ZVDZ).*

D) MOŽNOSTI GLASOVANJA ZA INVALIDE OZIROMA OSEBE S POSEBNIMI POTREBAMI

- **glasovanje po pošti (enkratno ali stalno; 81. člen ZVDZ)** - Po pošti lahko glasujejo invalidi, če to sporočijo okrajni volilni komisiji najkasneje 10 dni pred dnem glasovanja in predložijo odločbo pristojnega organa o priznanju statusa invalida. Če želi invalid na tak način glasovati stalno, takšno sporočilo z odločbo enkrat posreduje Državni volilni komisiji (najkasneje 10 dni pred dnem glasovanja). Obvestilo DVK je mogoče oddati enostavno preko [portala eUprava](#) (Volitve, referendumi in politične stranke - Drugi načini glasovanja).

- **glasovanje s pomočjo druge osebe (79. člena ZVDZ)** - volivec ima pravico pripeljati s seboj osebo, ki mu pomaga izpolniti ali oddati glasovnico, če to zaradi telesne hibe ali nepismenosti ne more storiti sam.

Poleg zakonskih možnosti, pa se v praksi izvaja tudi:

- **uporaba pripomočka za slepe in slabovidne osebe** (šablona, s katero se tem volivcem olajša glasovanje).

Več informacij o možnih načinih glasovanja je dostopnih tudi na strani [Državne volilne komisije](#).

E) MOŽNOSTI GLASOVANJA ZA OSEBE, KI SE NA DAN GLASOVANJA NAHAJAJO V DOLOČENIH INSTITUCIJAH (npr. bolnici)

Po pošti lahko glasujejo tudi volivci, ki so v priporu, zavodu za prestajanje kazni, v bolnišnici ali v socialnovarstvenem zavodu za institucionalno varstvo, če to **sporočijo okrajni volilni komisiji najkasneje deset dni pred dnem glasovanja (81. člen ZVDZ).** Obvestilo se lahko pošlje preko [portala eUprava](#), ki omogoča oddajo vloge z digitalnim potrdilom in brez digitalnega potrdila. Obvestilo (obrazec) za glasovanje po pošti se lahko dobi tudi v zavodu, kjer je volivec.